

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
від 26.12.2024 року
(протокол №17)

Введено в дію
наказом ректора
від 26.12.2024 року
№ 243

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових,
навчально-методичних та навчальних роботах у ПЗВО «ДНІПРОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

Дніпро 2024

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, інших нормативно-правових актів та Статуту ПЗВО «Дніпровський інститут медицини та громадського здоров'я» (далі – Інститут) з метою запобігання плагіату (запозиченням) у наукових, навчально-методичних та навчальних роботах.

1.2. Це Положення є складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) Інституту.

1.3. Положення передбачає заходи організаційного характеру, спрямовані на запобігання та виявлення академічного плагіату в Інституті, і має на меті створення системи ефективного запобігання, поширення та виявлення плагіату в роботах наукових, науково-педагогічних працівників Інституту, здобувачів вищої освіти; розвиток навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізацію самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. **Автор** – фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

2.2. **Здобувачі вищої освіти** – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст. 1 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII).

2.3. **Твір** – результат наукової чи навчально-методичної діяльності автора (співавторів) поданий в Інститут на паперових носіях або в електронному вигляді, оприлюднений у мережі Інтернет чи на офіційному web-сайті університету у формі монографії, підручника, навчального посібника, статті, тез, препринта, автореферату і рукопису дисертації (дисертаційної роботи), дипломної роботи, курсової роботи чи проекту, реферату, есе, контрольної роботи, тощо.

2.4. **Оприлюднення твору** – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.5. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.6. Плагіат академічний – навмисне відтворення частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження, або відтворення під своїм іменем оприлюднених творів чи інших результатів інтелектуальної праці створених іншими особами без відповідного посилання (ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 – VII).

2.7. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 – XII).

2.8. Показник оригінальності твору – кількісний показник, виражений у відсотках, який відображає співвідношення авторського тексту до загального обсягу твору.

2.9. Різновиди плагіату:

– видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;

– копіювання значної частини чужої роботи в свою як в оригіналі так і у перекладі без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;

– представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;

– внесення незначних правок у скопійований матеріал (перформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;

– компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскування» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту;

– парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

3. ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

3.1. В Інституті перевірці на академічний плагіат підлягають:

– навчальні (письмові роботи, реферати тощо), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки, конспекти лекцій), дистанційні курси, монографії та інші роботи, які включено до плану

видань або вимагають рекомендації до видання Вченої ради Інституту. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр;

– рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій оргкомітетів, наукові (анотовані) звіти. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники структурних підрозділів, які проводять відповідні заходи.

3.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні кафедри, редакційної колегії, Вченої ради. Для здійснення перевірки автор (автори) твору звертаються з заявою на ім'я керівника структурного підрозділу, в якій дає згоду на перевірку свого твору та інформує керівника щодо результатів попередньої (самостійної) перевірки на плагіат (Додаток 1).

Роботи що підлягають перевірці на плагіат, надаються авторами в електронному вигляді у представлених форматах: *.doc, *.docx, *.rtf.

3.3. Цим Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

– текст вважається оригінальним (висока унікальність),
робота допускається до захисту або опублікування 85% -100%;

– оригінальність задовільна (середня унікальність),
слід пересвідчитись у наявності посилань на
першоджерела, робота потребує доопрацювання
та повторної перевірки 70% -84%;

– оригінальність незадовільна (низька унікальність),
слід пересвідчитись у наявності посилань на
першоджерела, робота потребує доопрацювання
та повторної перевірки 50% -69%;

– оригінальність незадовільна (низька унікальність),
слід пересвідчитись у наявності посилань на
першоджерела, робота відхиляється без права
подальшого розгляду менше 50%.

3.4. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом засідання (кафедри, редакційної колегії журналу, оргкомітету конференції, експертною комісією). Строк перевірки не повинен перевищувати два тижні. За результатами перевірки автору (авторам) роботи надається довідка за формою (Додаток 2).

3.5. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи має (мають) право подати на апеляцію. Апеляція подається на ім'я ректора (для наукових, науково-педагогічних працівників) чи на ім'я проректора з науково-педагогічної та лікувальної роботи (для здобувачів освіти) у триденний термін після оголошення результатів перевірки. У цьому випадку за дорученням ректора створюється комісія для розгляду апеляції, яка повинна розглянути

апеляційну заяву у тижневий термін після створення комісії. При розгляді апеляцій на результати перевірки навчальних робіт здобувачів вищої освіти до складу апеляційної комісії обов'язково залучається представник органу студентського самоврядування.

Про дату, місце та час проведення засідання апеляційної комісії заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв'язку щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з'явився на засідання комісії, то питання розглядається за його відсутності.

У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів.

Результати засідання апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

3.6. В окремих випадках комісія за фактами академічного плагіату також може створюватися службовим розпорядженням ректора за поданням проректора з науково-педагогічної та лікувальної роботи. До складу такої комісії можуть включатися кваліфіковані фахівці (за згодою), які не є співробітниками Інституту.

4. ПРОГРАМНО-ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. Програмно-технічні засоби перевірки на академічний плагіат є допоміжним засобом перевірки робіт на предмет виявлення фактів та обсягу неправомірних запозичень у поданій роботі.

4.2. Безпосередньо перевірку матеріалів зазначених у п.3.1. Положення за дорученням керівників підрозділів здійснюють:

- висококваліфіковані співробітники кафедр, які призначаються розпорядженням завідувача кафедри;
- відповідальні секретарі оргкомітетів конференцій;
- вчений секретар Інституту.

4.3. Перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою програми, на використання якої укладено договір (Anti-Plagiarism).

При прийнятті остаточного рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань, спеціальність), вид роботи (стаття, монографія, підручник, письмова робота тощо) та її унікальність.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АВТОРІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Встановлення комісією фактів незадовільної оригінальності низької унікальності є підставою відмови у наданні рекомендації для друку або відправлення цих матеріалів на доопрацювання. (П 3.3. Положення).

5.2. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою щодо прийняття комісією рішення про відправку матеріалів на доопрацювання або видачу нового варіанта завдання.

5.3. Виявлення фактів плагіату наукових та науково-педагогічних працівників Інституту може бути враховано при продовженні дії контракту.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження наказом ректора.

6.2. Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради та затверджуються наказом ректора Інституту.

6.3. Відповідальність та контроль за виконанням Положення несуть посадові особи Інституту відповідно до їх функціональних обов'язків.

Ректор ПЗВО «ДІМЗ»

Тетяна Лещева

Додаток 1

Керівнику підрозділу _____
(Назва підрозділу, ПІБ керівника підрозділу)

(ПІБ заявника (заявників), місце роботи (навчання))

З А Я В А

Я(ми), автор(и) _____
(Вид твору)

(Назва та об'єм твору)

Засвідчую(ємо), що поданий нами твір уявляє самостійно проведене дослідження і не містить плагіату.

Твір перевірявся _____ на наявність плагіату
(ПІБ та посада хто здійснював перевірку)
з використанням _____ програмних засобів _____
(Назва програмного засобу)

Рівень оригінальності твору за результатами перевірки становить _____ відсотків.

Всі виявлені у творі запозичення є правомірними, а саме

(Обґрунтування правомірності запозичень)

Автор(и) надає(ють) дозвіл на перевірку твору на оригінальність комісії Університету з метою запобігання плагіату.

Автор(и) гарантує(ють), що ним(и) одержано всі необхідні дозволи на використання у даному творі матеріалів, що охороняються авторським правом.

Підпис всіх авторів

Дата

Додаток 2

Висновок про рівень оригінальності твору

Назва твору: _____

Вид твору (монографія, науково-дослідна робота, наукова стаття, тези, підручник, навчальний посібник, письмова робота, реферат або ін.):
_____Автор(и):

_____Прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступень, вчене звання
Обсяг твору: _____ друк. арк.Програмно-технічні засоби перевірки на оригінальність твору:

Результати перевірки на оригінальність твору

Назва структурного елемента твору (розділів)	Обсяг рукопису	Обсяг твору, який перевірено на оригінальність	Показник оригінальності (у відсотках)	Обґрунтування використання запозичень
Всього				

Твори, обсяг яких перевищує 2 друк.арк., можуть перевірятися на оригінальність тексту вибірково, але обсяг матеріалів, що перевіряються не повинен становити менше 25% твору.

Загальний висновок рекомендації комісії: _____

(Вказується оцінка оригінальності відповідно до п.3.3. Положення та рекомендації комісії)

Голова комісії (ПБ, посада): _____

Члени комісії (ПБ, посада): _____

Дата засідання комісії.